

OD RUŽE DO OSKARA SRPSKE LEPOTE

Intervju: Boban Ilić - umetnik

Skulptura ruže i Oskara srpske lepote nekako su u metaforičnoj vezi, a između njih u tom kratkom vremenskom periodu bilo je i puno događaja i puno započetih projekata u stvaralaštvu Bobana Ilića. To je i razlog za ovaj naš razgovor sa umetnikom čije je poreklo iz Niša, a čije se ime meri svetskim razmerama.

Zašto je statueta "Oskar srpske lepote" nastala baš u Čikagu ovih dana, dali je taj projekat bio planiran?

Vaše pitanje nosi i deo odgovora jer ja verujem i ponavljam opet da je naš masovni kvalitet u svetu Košarka, prelepe žene i paradajz, odnosno maline. Valjda je to naše podneblje, a i genetika. Na žalost u drugim oblastima imamo vredne pojedince ali ne i tradiciju. No, da se vratim na pitanje, projekat statuete nije planiran, desio se trenutno, mada sam dao obećanje da ću jednog dana... Verovatno je to, što je Sanja Papić pozirala pored mojih skulptura, izazvalo kod mene želju da to što vidim kao sklad prirode i umetničke vizije sastavim u jedno delo.

Znači Sanja Papić ti je bila model?

Ne u smislu poziranja, jer ja inače ne koristim modele za svoju figuru, nego svoju izrazitu viziju i sliku u glavi. Ali sam ovih nekoliko dana uz naše zajedničke programe i druženja posmatrao Sanju kako hoda, kako drži glavu i nosi telo, tako da je verovatno deo te proporcije i utisaka prošao kroz mene u figuru "Oskar srpske lepote"

Kome će skulptura pripasti?

Original, odnosno, skulptura od kašika i čelika pripada kompaniji

"Miss Yu", a bronzani odlivci statuete će svake godine biti dodeljivani pobednici finala i generalnim sponzorima. Na neki način, ovo će biti od Čikaga do Beograda i nazad, štafeta lepote našeg naroda. Na kraju, u ovoj godini su se Čikago i Beograd zvanično zbližili. Za mene lično, ta ceremonija je bila najsvečaniji momenat spajanja same moje ličnosti, koja je bila više od deceniju potpuno podeljena. Tako su dva sveta u meni postala jedan, za mene je to radost.

Kakvi su ti planovi i na čemu radiš ove godine?

Da bi odgovorio na ovo pitanje verovatno bi vam otišlo deset stranica, a bez reklama i sponzora ode Ogledalo pod vodu. Pokušaću da ukratko dam odgovor o dešavanjima. Počelo je ovog marta u Njujorku, gde sam izlagao na "Artexpo 2005". Tu sam sklopio desetogodišnji ugovor i predao ekskluzivno pravo na publikovanje i promociju, kompaniji koja je najveća u svetu trgovine umetničkih dela. To je "Masterpiece Publishing, Inc.", a njihovo sedište je u Laguna Biču, u Kaliforniji. Ja sam jedan od osam umetnika koje oni promovisu i radi se o multimilionskom projektu promotiranja originala, kao i edicija mojih radova u Americi i Evropi. Sve ukupno, oko 45 galerija širom sveta biće uključeno u taj projekat. Ono što je meni važno, a to je, da ću na svojim izložbama biti sam sebi gost i da moj zadatak da napravim najkvalitetnije i najjače ono za šta me je Bog stvorio, a sve ostalo je njihovo. Mada, ponekad, kad posmatram svoju decu dok se igraju u dvorištu, ozbiljno razmišljam o vremenu koje sam uložio u karijeru, i vremenu koje su moji radovi bespovratno odneli iz mog doma. U međuvremenu deca su porasla uz izložbe i skulpture, a da sam ih ja jednostavno prepustio majci, a svoje vreme poklonio čeliku i ličnom dokazivanju u beskonačno, uključivši se tek po nekad u njihov život i to uglavnom da ih prepadnem kad ne slušaju. Ja sam se na žalost zbog određenih okolnosti života i sa Radom, mojom ženom, venčao bez svedoka i bez svadbe. Kad se samo setim, bila je zima, decembar. Ludački je duvao vetar i nosio sneg između solitera, a nas dvoje navukli kape i čizme i trčimo u opštinu na venčanje, da je to neko snimao... Ali sam zato kasnije, gradeći stil i karijeru, svaku izložbu pripremao kao svadbu, od pozivnice do hrane, muzike, i svega ostalog, još je jedino falila mlada, šalim se. Ovim je taj period za mene završen i verujem da sam napravio ispravnu odluku. Iako znam da ništa u životu nije zagarantovano i sve u jednom času može da se preokrene, pa i ovaj aranžman. Takođe znam koliko je market umetnina tvrdog igralište jer umetničko delo je kao pesma ili film, očudotvoreni san i teritorija ogromnog rizika. Međutim, ja verujem u Boga i ta ruka ili zvezda ide iza mene, nešto mene gura, ja sam tu da sanjam i hodam, nemam drugačijeg objašnjenja za sebe.

Čuli smo da ćeš u ovoj godini, po prvi put, izlagati u otadžbini?

Hvala ti, udaljio sam se od pitanja. Da, to je tačno, dobio sam prvi put ozbiljnu ponudu, a stigla je iz Novog Sada, pokrovirelji su Vojvođanska banka i grad Novi Sad. Kad kažem ozbiljna ponuda, mislim na uslove. Jer niko, bar do sada, nije primetio jedan mali detalj, a to je, da dve tone čelika treba da preleti Okean i da se vrati, da avionska karta košta kao i štampanje kataloga. Ovoga puta

grad Novi Sad i Vojvođanska banka su prihvatili da sve to plate i to nazivam profesionalnim i fer pozivom. Jer ja inače nikoga ne vučem za rukav, niti tražim nešto za badava, a svakom koga sam pozvao u Čikago da izlaže ili gostuje, platio sam troškove puta i pobrinuo se za smeštaj. Normalno je da to isto očekujem i kada mene neko zove, znači ovoga puta sam prihvatio ponudu.

Datum otvaranja moje izložbe namerno se poklapa sa početkom Evropskog prvenstva u košarci, i prvom utakmicom u Novom Sadu. Tako će i izložba biti deo internacionalne prezentacije naše kulture. U svakom slučaju moji Nišlije će me katapultirati zbog toga.

Ali to nije sve, u oktobru izlažem u Torontu u sastavu događaja "Dani srpske kulture", gde će nastupiti i Stefan Milenković, naš najpoznatiji violinista, kao i dosta drugih gostiju. U Torontu su inače naši zaista lepo organizovani, ja im zavidim. A onda ću u novembru uzlagati i ovde u Čikagu, na Mičigen aveniji, gde kompanija "Masterpiece" otvara novu galeriju, ali neka to bude tema za sledeći razgovor da ne preteramo sa hvalospevom, što narod kaže "Ko se hvali taj se kviri".

U poslednjem razgovoru za Ogledalo govorio si sa velikim entuzijazmom o Kulturnom klubu Sveti Sava. Da li se nešto od priče ostvarilo u međuvremenu?

Jeste, plato sam članarinu za prošlu godinu! Ha, ha. Šalim se, ne samo to. Bio sam prisutan na godišnjoj skupštini kluba i to je bio jedan od najpotresnijih momenata za mene u međuvremenu. Ja sam malo radio i od Dubrovnika u klubu napravio ostrvo ST. Stefan i poklonio nekoliko slika za dekoraciju u takozvanoj "Pećini" Ponudio sam opet da bez nadoknade napravim Bistu DR. Draškovića, koja bi stajala ispred zgrade. Međutim, radi se o teško zaraćenim stranama i sudskom procesu, koji je po

mom mišljenju bespotreban i dok se to ne okonča ja ću biti gost kao i svi drugi. Ono u šta duboko verujem je, da je klub nešto najvrednije čak i od svih imanja koja imamo u okruženju ovog grada, i niko nema prava da proda ni pod kojim uslovima to što smo nasledili. Ako smo nesposobni da ga sačuvamo neka ga uzme država u kojoj živimo. Uzeli su nam: Dalmaciju, Bosnu i Kosovo, pa smo preživeli. Šta je u poređenju sa tim jedan mali klub u Čikagu, preživemo.

Međutim, čini mi se da je tvoj i moj intervju zapravo poslužio kao kulturna injekcija onima koji su optimistički raspoloženi: Zaživelo je pozorište sa jako lepim predstavama, sve je više izložbi i lepih događaja, i zbog toga ja lično podržavam ovo